

Rijswijk, 9 november 2014

KOORVENSTER digitaal – nr. 6

Het Bestuur informeert ....

Geschreven door Dicky van der Meijden

Ons laatste koorvenster kwam uit in juni 2014 dus dat is al weer bijna 5 maanden geleden. We hebben een heerlijke zomer gehad en weer een vliegende start gemaakt in september met als eerste de studiedag op 6 september vervolgens op 13 september onze aanwezigheid en optreden tijdens het Strandwalfestival en last but not least op 26 september een schitterend concert in de Bonifatiuskerk met als thema "Zo vader, zo zoon".

Op dit moment zijn we al weer volop bezig met de voorbereiding van ons concert de Johannes Passion op 27 maart 2015 en onze medewerking aan de kerstdienst in de Nieuwe kerk te Delft op 24 december a.s.

Je kunt dus zeggen dat er leven in de brouwerij is wat nog wordt versterkt door een grote aanwas van nieuwe (project)leden. Op dit moment hebben we het magische getal van 70 koorleden al overschreden!

In dit koorvenster vindt u onder meer een bijdrage van een van de nieuwe leden over haar ervaringen als nieuw lid en ook een persoonlijke impressie van een van de musici van het Tollensensemble.

Wij wensen u als bestuur veel leesplezier.

Persoonlijke impressie van Hetty Barendregt. (violist Tollens Ensemble) Van het concert op 16 Maart 2014 in de Bonifatiuskerk te Rijswijk.

Aanleiding

Eind 2013 was het Concert Koor Rijswijk door de organisatie, die een serie Inloop-concerten "Muziek in de Bonifatius" verzorgt, gevraagd om een bijdrage te leveren. Dat wilde men graag en dan met de Vespers van Mozart. Daarbij is echter begeleiding van een strijkorkest vereist.

Men herinnerde zich dat menigeen uit het koor jaren geleden een concertreis naar Engeland gemaakt had samen met het Tollens Ensemble. Zodoende kwam het contact voor het concert op 16 Maart 2014 tot stand.

Voor mij was het spelen van de Vespers een soort ver weg gelegen droom en ineens..... zaten we in de voorbereidingen voor dat concert. Wat ik er voorheen ook van gedacht zou kunnen hebben, nu

bleek het heel goed in de vaardigheden te passen en was de opbouw lang niet zo ingewikkeld als men als argeloze luisteraar wel denkt.

Een aangename verrassing, zo kunt u zich voorstellen.

Werk in uitvoering

De eerste kennismaking tussen de koordirigent, Daniel Salbert en het Orkest vond plaats. Voor beiden, dirigent en orkest, is dat aftasten van wat de dirigent wil, wat het orkest kan, hoe wordt er gedirigeerd, is de directie ook voor instrumentalisten duidelijk te volgen? Zo werd het 'werkveld verkend'.

Al snel volgde een eerste gezamenlijke repetitie.

Dat is tussen koor en orkest altijd opnieuw een aan elkaar snuffelen onder leiding van de inmiddels al enigszins bekende dirigent. Daarbij komen vragen aan de orde als: hoe gaat de directie als het koor erbij is, heeft de dirigent dan nog ruimte voor het orkest en kan hij ook de instrumentalisten, naast alles wat hij moet coachen bij de zangers, nog aanwijzingen geven? Dit bleek voor Daniël geen enkel probleem te zijn, wat ons allen een goed gevoel gaf.

Uiteraard waren er bij de eerste repetitie nog geen solisten aanwezig en een van de sopranen van het koor zou de solo zingen in het Laudate Dominum. Mijn mond viel open van verbazing en bewondering toen ik Wil Pors de solo-partij in dit deel zo prachtig hoorde zingen. Ademloos heb ik naar haar geluisterd. We wisten aan het eind van deze repetitie allemaal, koor, dirigent en orkestleden, wel wat we als huiswerk nog te doen hadden en de tijd was wel beperkt.

Uitdaging

Voor ons als Tollens Ensemble was er naast het begeleiden nóg een uitdaging: onze dirigent zou de dag van de uitvoering niet in de gelegenheid zijn om te dirigeren, maar hij moedigde ons aan om de werken die het orkest zou uitvoeren zónder dirigent te spelen. Nu lijkt dat eenvoudig, maar het tegendeel is het geval.

Aan het eind van meerdere repetities van andere werken die op ons programma stonden als voorbereiding op binnenkort te geven concerten, werd onze ervaring die we vorig jaar tijdens onze concertreis naar Zuid-Frankrijk hadden opgedaan in het 'Samenspelen zonder dirigent', flink opgepoetst, maar vooral ook: uitgebreid.

Ogen en oren en alle verdere zintuigen moeten gebruikt worden om tot een 'Samen' te komen: op precies hetzelfde moment op de juiste wijze inzetten, volgen wat er gewild wordt door de concertmeester, met alle zintuigen reageren op wat de concertmeester of de op dat moment leidende groep wil. Onze dirigent had vele oefeningen voor ons in petto en liet ons zelfs achterstevoren 'samenspelen' om bewustzijn te ontwikkelen voor al die waarnemingen die er toe doen om dat 'samenspelen' te bereiken. Wij orkest leden genoten van deze uitdaging, die zijn beslag moest vinden in het concert.

Concert

Na de Generale repetitie met de solisten was de dag van de uitvoering daar. Bij zowel koor als orkest heerste een opgetogen, verwachtingsvolle stemming. Voor koor en orkest was dit het uur van de waarheid m.b.t. de Vespers, voor het orkest op zich ook het 'samenspelen zonder dirigent'.

De sprankelend gespeelde Symfonie in G-Dur van Chr.W.v.Gluck werd gevolgd door een bijzonder mooie uitvoering van de Kuhnau Variaties, geschreven door Hendrik Andriessen, organist en componist, en dat was te horen: wat klonk dit werk prachtig in deze kerk.

Het publiek onderkende dit duidelijk ook, want het was muisstil tijdens de uitvoering, waardoor de muziek zich ten volle kon ontplooiën. Yes, we did it! Zonder dirigent! We waren wat trots op onszelf en de concertmeester, die toch de spil van het orkest is op dat moment.

Na deze prestatie kon de Vespers van Mozart alleen maar Hét hoogtepunt van ons gezamenlijke concert zijn. Met overtuigingskracht en innige uitbundigheid klonken de Vespers. De dirigent had er zijn handen ongetwijfeld vol aan maar het werd een prachtige uitvoering. Het was waarlijk een hoogtepunt.

Studiedag 6 september 2014

Tijdens de studiedag konden leden in de pauze op grote flyers hun ideeën kwijt t.a.v. het repertoire voor ons concert in 2016 en ideeën voor ledenacties die geld in het laatje van de koorkas zouden opbrengen. We zijn blij met het grote aantal reacties van de koorleden.

Onderstaand het overzicht van de muziekekeuzes voor het concert 2016 die de koorleden hebben opgeschreven:

• Zelenka	Missa Votiva/of andere missen van hem
• Schubert	Mis
• Rutten	Magnificat
• Handel	Joshua of Solomon
•	Foundling Hospital Anthems
• Mozart	Kroningsmesse , requiem
• Haydn	Die Schopfung
• Brahms	Ein Deutsches requiem
• Beethoven	9 ^e
• B.Britten	(*ja leuk)
• Rossini	Petite Messe Solenelle
• Faure	Requiem, JCantique de Jean Racine
• Handel	Messiah (graag)
• ORFF	Carmen Burana (ja leuk)
• Mendelssohn	Paulus (over 3 jaar)
• Verdi	Requiem (i.s.m.....?)
• Berlioz	Requiem
• Montiverdi	Madrigalen, Odiegem of Gesulaldo
• Louis Andriessen	

In overleg met Daniel die zelf ook vast nog ideeën heeft en rekening houdend met de kosten van het orkest en voor de subsidies de aantrekkelijkheid van het repertoire, zal een keuze gemaakt worden.

Hieronder nog de voorstellen van de koorleden m.b.t. eventuele ledenacties:

- Flesje water (a la ING)
- Winkelwagenmuntje met logo
- Sponsortocht
- Etiketten voor wijnflessen
- € 1,- betalen voor stuk zelfgebakken cake
- Oliebollen bakken voor het goede doel (koorkas)

Nieuwe koorleden

Sinds half juni 2014 hebben we weer een aantal nieuwe koorleden erbij. Hieronder volgen hun namen en stemsoort:

- Etha Anthony alt
- Edy Beem tenor
- Jacqueline den Dekker alt
- Andrew Dillen bas
- Mirjam Goddijn alt
- Hennie Jacquet van Asperen alt
- Marian van Reeve sopraan
- Jose Stolk alt
- Durkje Sikkema sopraan
- Jan Willem Arendse bas
- Corrie van Putten-Faasse alt

Allen van harte welkom. Op dit moment hebben zich wederom een aantal nieuwe koorleden aangemeld. De inzet van onze PR-commissie en het feit dat wij volgend jaar de Johannes Passion zingen hebben hier zeker aan bijgedragen!

Vertrokken wegens gezondheidsredenen of anderszins

- Philomeen Bruinsma sopraan
- Lotte Lore Grun alt
- Paul Keating bas

Mentoren gezocht !!!

Al een tijdje ontbreekt het ons aan mentoren voor de mannen (bassen en tenoren) en de sopranen. Alleen bij de alten hebben we Grada Tiemens die al enige tijd deze taak op zich heeft genomen. Zeker nu we de laatste weken veel nieuwe leden mochten ontvangen, wordt dit gemis aan mentoren bij de andere stemgroepen goed voelbaar. Zo goed en zo kwaad als het gaat, probeert het bestuur samen met Marja de asp.(project)leden gastvrij te onthalen en hen een plaats te wijzen binnen de stemgroep. Dit lukt niet altijd zoals we graag zouden willen en verloopt soms ook rommelig. Graag zouden we hierin verbetering willen aanbrengen en dat begint met **een dringende oproep aan vrijwilligers voor de functie van mentor !!!!!**

Hieronder volgt een beschrijving van de functie die de mentor binnen ons koor heeft. De taken zijn niet altijd even gemakkelijk omdat ook vaak moet worden ingegrepen in bestaande "groepjes" binnen ons koor. Soms moet daartoe een vaste buurvrouw worden losgelaten om ook het nieuwe lid de gelegenheid te geven om zich thuis te voelen en enige tijd houvast te hebben. Uiteraard gebeurt dit altijd in goed overleg maar mocht het voorkomen – wat ik niet verwacht – dat men zich niet kan vinden in bepaalde beslissingen, dan zullen wij als bestuur daarin bemiddelen.

Om nog eens helder te hebben wat precies verwacht wordt van een mentor binnen ons koor, volgt hieronder de beschrijving:

taken van een mentor:

1. Wijst de gast een plaats in de stemgroep aan

2. regelt de opvang van de gast door een buurman/vrouw
3. vangt de gast in de beginperiode op in de pauze (1^e keer gratis koffie)
4. maakt de gast of het nieuwe lid wegwijs in het koor en
5. regelt de begeleiding van aspirant leden in het koor.

Ik hoop voor dat zich zoveel koorleden zullen aanmelden, dat ik kan kiezen !!! Dat zou mooi zijn. Overigens is het niet alleen de taak van de mentor om gasten zich thuis te laten voelen binnen ons koor, maar van ons allemaal. Dus staat iemand alleen in de pauze, ga erheen en maak een praatje.

Een stukje van ons nieuwe koorlid Mirjam Goddijn

Geachte lezer,

Vandaag werd mij gevraagd een stukje te schrijven voor het Koorvenster, betreffende mijn eerste maanden bij het Concertkoor van Rijswijk. Vooruit maar, het Koorvenster moet immers ook gevuld.

Eerst zal ik me voorstellen: ik ben Mirjam Goddijn, 49 jaar, woonachtig in Rijswijk sinds 1993. Ik werk in Den Haag en Voorburg als apotheker, heb thuis twee opgroeiende pubers (14 en 17 jaar), en leef gescheiden van hun vader.

Ik had geen zangervaring, behalve dan als kind in de klas en de kerk. Wel heb ik als kind zeven jaar pianoles gehad, waarschijnlijk als deel van de opvoeding. Toen ik begin jaren negentig ging werken, heb ik de lessen weer opgepakt. Dat duurde tot de eerste zwangerschap. Muziek speelt voor mij een belangrijke rol, maar ook weer niet buitengewoon belangrijk. Ik houd van veel soorten muziek. Wat ik altijd jammer heb gevonden is dat je met pianospel niet zo makkelijk met anderen samen speelt. Ik heb even geprobeerd samen met een kennis te spelen die viool speelt, maar het niveauverschil bleek te groot: zij speelt velen malen beter dan ik, maar zij studeert dan ook dagelijks en speelt meer dan veertig jaar bij een orkest, wat wil je.

Ik kijk/luister graag naar muziekprogramma's op radio en/of televisie. Een van mijn favorieten is Podium, van NTR, op zondag om 13 uur. Met Pasen bleek er een uitzending te zijn geweest van een jongenskoor in Engeland. Die heb ik bekeken op Uitzending gemist. Ik vond het erg leuk, was misschien zelfs ontroerd, en dacht: wat is er eigenlijk op het gebied van koorzang in Rijswijk te doen? En als je dan googelt, kom je bij het Concertkoor van Rijswijk. En wat bleek: repetitie op maandagavond in de Nieuwe Kerk. Voor mij haalbaar. Dus ik vond dat ik dan maar eens moest gaan kijken.

En zo is het gekomen. Op maandagavond 28 april kwam ik voor de eerste keer binnen. Ik werd buiten opgevangen door een heer, die me zei: kom je voor het koor? Kom maar mee. Bij binnenkomst werd ik naar Dicky geloodst, die mij hartelijk ontving. Ik werd voorgesteld aan Marja, en mocht voor de eerste keer naast Annet mee doen. Die eerste avond was ik onder de indruk van het niveau: hier werd gewerkt! Een echte warming-up, inzingen, oefenen per stemgroep. Na de pauze samen, wat veel leden! Waar was ik terecht gekomen? Maar het beviel me wel. Ik wou er achter komen wat zingen voor mij kon betekenen. Ik merkte wel dat ik een van de jongste was. Aan de ene kant jammer, ik ben wel vaker de jongste, aan de andere kant geen bezwaar. Er moet gewoon gewerkt worden aan de aanwas van jonge leden, en dat is geen eenvoudige opgave. Maar mij deert het niet. Wel was ik wat

bevreesd voor de stemtest, zeker toen er een dame werd geweerd. O jee, wat zou dat voor mij betekenen? Straks mocht ik niet mee doen! Gelukkig liep dat met een sisser af. Ik denk dat mijn piano-achtergrond mij een steuntje in de rug heeft gegeven. Wel werd mij geadviseerd lessen stemvorming te nemen. En dat doe ik nu braaf. Ik vind het leuk, het biedt mij een vorm van ontspanning, ondanks dat er hard gewerkt wordt. En ik ben onder de indruk van de professionaliteit van de vereniging. Zoveel actieve mensen, die het zingen een warm hart toedragen! Dat vind ik geweldig. Daarom probeer ik ook mijn bijdrage te leveren, bijvoorbeeld door het schrijven van dit stukje. Ik hoop nog een lange tijd met jullie mee te mogen zingen!

Kerstdienst 2014

Dit jaar zijn we uitgenodigd om als koor een bijdrage te leveren aan de kerstdienst in de Nieuwe Kerk te Delft. Daar zijn we als bestuur erg blij mee. Een van onze koorleden is een trouwe bezoeker van deze kerstdiensten en hieronder vindt u van haar een impressie:

Beste mede-koorleden,

Graag wil ik u iets vertellen over de komende kerstdienst waaraan wij (echt leuk vind ik) mogen meewerken. Het is voor mij en vrienden een traditie om 21:00 uur al aanwezig te zijn en na afloop voor een hapje en een drankje met elkaar naar huis te gaan. Voor sommigen is het openbaar vervoer misschien lastig maar ik hoop dat u het de moeite waard vindt aan deze dienst mee te willen werken. Ik hoop u met het volgende een beetje enthousiast te kunnen maken.

Susan Feitsma

In de Nieuwe Kerk te Delft wordt dit jaar voor de 67e maal de Kerstdienst gevierd weer door de Kerkomroep worden uitgezonden.

Elk jaar komen bijna tweeduizend bezoekers voor samenzang, koorzang, orgelspel, schriftlezing en meditatie bijeen in deze feestelijke dienst die ongeveer 1.15 uur duurt. De Kerstdienst, is elk jaar opnieuw een bijzondere viering van de geboorte van Jezus Christus, waarbij iedereen van harte welkom is. Er is tevens een Engelse simultaanvertaling. De dienst zal worden geleid door ds. Vroomans, de nieuwe predikant van de wijkgemeente "Binnenstad" die een korte toespraak zal houden van ongeveer 15 a 20 minuten.

Men ervaart deze avond als heel bijzonder en voor veel mensen uit heel Nederland is het een traditie naar Delft te komen. Bij binnenkomst wordt men eerst verwelkomd met kerstmuziek door "Prometheus", orkest van TU-medewerkers onder leiding van Arend van der Knaap, dan orgelspel door Bas de Vroome, vaste organist van de Nieuwe Kerk, dat overgaat in samenzang. De gehele dienst wordt muzikaal opgeluisterd met samenzang, koor, orkest en orgel. Dat staat weer garant voor de mooie klanken in deze kerstnacht

Komende met de tram, stapt u uit bij halte "Prinsenhof" en kunt u over het mooie Agathaplein het centrum bereiken.. Aan de linker zijde ligt de tuin van het Prinsenhof annex Waalse Kerk, schitterend verlicht. U loopt door de poort richting de verlichte Oude Kerk (Heilige Geest Kerkhof). Via de Hippolytusbuurt komt u bij de Markt.

Het begint dus al met een prachtig (niet overdadig) verlichte stad, geveltjes op de Markt en gebouwen evenals het stadhuis en de kerktoren van de Nieuwe Kerk. Voor het stadhuis staat een zeer

grote kerstboom uit Noorwegen (elk jaar weer een verrassing hoe hij is aangekleed (soms romantisch, soms alternatief) en het is alleen al een feest om naar de kerk toe te lopen langs de oude gevels en het grote plein. Ik vind het altijd ontroerend wanneer bij goed weer, voor de ingang van de kerk, vanaf de eerste torentrens, trompetblazers kerstmuziek over de markt laten klinken.

De dienst begint om 22.00 uur maar om 21.00 uur gaan de deuren al open en stromen de mensen naar binnen, onthaald door het orkest van de TU dat kerstmuziek speelt.

De kerk is goed verwarmd, de toegang is vrij maar er wordt wel een collecte gehouden voor de hoge kosten.

Voor alle duidelijkheid wil ik nog vermelden dat Geke Popta op 18 november a.s. een laatste bespreking heeft met de organisatie van de kerstnachtsdienst om definitief de liturgie vast te stellen. Op 20 december a.s. van 10.00 tot 12.00 uur wordt de generale repetitie gehouden in de Nieuwe Kerk te Delft.

Vorbereidingen concert Johannes Passion

Naast onze wekelijkse repetitie avonden is het bestuur ook druk bezig met de voorbereidingen van het concert. We willen als bestuur daar jullie een beetje in meenemen.

Volgend jaar werken we niet samen met het vertrouwde HOC maar met een ander orkest namelijk het Nederlands Begeleidingsorkest (NBO)t. Tijdens de paasdagen zijn alle orkesten erg druk bezet dus ook het HOC en we waren te laat om het HOC te contracteren. Vandaar dat we moesten uitwijken naar een ander orkest waarbij we uiteindelijk zijn terecht gekomen bij het Nederlands Begeleidingsorkest. Hierover is uiteraard overleg geweest met Daniel en ook hebben we nog een aantal andere orkesten beluisterd. De recensies van het NBO zijn goed en we zien de samenwerking met vertrouwen tegemoet.

Daarnaast kwam een van onze bestuursleden op het idee om de Kruiswegstatie die op tableaus aan de muren van de Bonifatiuskerk staan afgebeeld, te fotograferen en vervolgens tijdens het concert te projecteren op schermen. Voordat we e.e.a. verdere zouden gaan uitwerken, wilden we eerst weten of de beheerder en de pastoor van de kerk daar toestemming voor zouden geven. Deze waren erg enthousiast en er is zelfs een brochure van de Kruiswegstatie die evt. na het concert verkocht zou kunnen worden.

De volgende stap is om iemand te vinden die pro Deo de taak op zich wil nemen om de installatie voor de projectie te verzorgen. We kwamen op het idee om hiervoor een Rijswijkse vereniging te benaderen en wel de Rijswijkse Video Computer Vereniging (RVCV). Dat is nu de volgende stap. Mocht iemand van de koorleden een ander idee hebben of iemand kennen die dit voor zijn of haar rekening kan nemen, dan horen wij dit graag.

Voor alle duidelijkheid, de organisatie van de projectie tijdens de uitvoering van de Jahreszeiten lag destijds bij de gemeente Rijswijk die ook de kosten voor haar rekening heeft genomen. Deze kosten zijn zo hoog dat dit niet voor ons te betalen is.

Studiedag 2015

Op zaterdag 7 maart 2015 zullen we weer onze jaarlijkse studiedag hebben. Nadere informatie daarover volgt t.z.t.

Tot slot

Wensen we jullie fijne repetitie avonden en een mooie Kerstnachtdienst. In januari hopen we weer een nieuw Koorvenster uit te brengen. Dus.....als jullie iets op je hart hebben of iets hebben te melden of zelfs te klagen, dan kan je het kwijt in het volgend koorvenster.

Hartelijke groet mede namens het bestuur

Dicky van der Meijden